

OLIMPIADA DE LIMBI CLASICE
LIMBA LATINĂ
ETAPA JUDEȚEANĂ – 23 FEBRUARIE 2014
CLASA a XI-a

SUBIECTUL I (45 de puncte)

Oferiți o variantă literară de traducere:

Et quod, legibus Haeduorum, iis qui summum magistratum obtinerent, excedere ex finibus non liceret, ne quid de iure aut de legibus eorum deminuisse videretur, ipse in Haeduos proficisci statuit senatumque omnem et quos inter controversia esset ad se Decetiam evocavit. Cum prope omnis civitas eo convenisset docereturque, paucis clam convocatis, alio loco, alio tempore atque oportuerit, fratrem a fratre renuntiatum, cum leges duos ex una familia vivo utroque non solum magistratus creari vetarent, sed etiam in senatu esse prohiberent, Cotum imperium deponere coegit. Convictolitavem, qui per sacerdotes, more civitatis, intermissis magistratibus, esset creatus, potestatem obtinere iussit.

(C.I. Caesar, *De bello Gallico*, VII, 33, 2-4)

N.B. Decetia = Decetia, oraș al haeduilor

SUBIECTUL II (45 de puncte)

Redactați un comentariu literar al textului bilingv de mai jos:

Ergo unum debet esse omnibus propositum, ut eadem sit utilitas uniuscuiusque et universorum; quam si ad se quisque rapiet, dissolvetur omnis humana consortio.

Atque etiam si hoc natura praescribit, ut homo homini, quicumque sit, ob eam ipsam causam, quod is homo sit, consultum velit, necesse est secundum eandem naturam omnium utilitatem esse communem. Quod si ita est, una continemur omnes et eadem lege naturae, idque ipsum si ita est, certe violare alterum naturae lege prohibemur. Verum autem primum, verum igitur et extremum. Nam illud quidem absurdum est, quod quidam dicunt, parenti se aut fratri nihil detracturos sui commodi causa, aliam rationem esse civium reliquorum. Hi sibi nihil iuris, nullam societatem communis utilitatis causa statuunt esse cum civibus quae sententia omnem societatem distrahit civitatis.

Așadar toți trebuie să-și propună un singur lucru, anume ca folosul fiecăruia în parte să fie și acela al tuturor; dacă fiecare l-ar trage de partea sa, s-ar destrăma toată comunitatea omenească. Și dacă natura prescrie chiar ca omul să dorească să se țină seama de interesele omului, oricare ar fi el, tocmai pentru motivul că e om, după aceeași natură folosul trebuie fie comun tuturor. Dacă lucrurile stau așa, toți suntem legați laolaltă prin una și aceeași lege a naturii; și dacă și aceasta e adevărat, desigur legea naturii ne oprește să-l vătămăm pe altul. Dar prima afirmație este adevărată; este adevărată deci și ultima. E într-adevăr absurd ce spun unii, că nu vor lua nimic pentru folosul lor de la părinți sau de la frați, dar că, în ce privește restul cetățenilor, lucrurile stau altfel. Aceștia socotesc că n-au nicio legătură juridică și socială cu concetățenii lor în vederea interesului comun; această părere destramă orice comunitate constituită de stat.

Puncte de reper în realizarea comentariului:

- identificarea autorului și a operei din care a fost extras fragmentul;
- încadrarea fragmentului în contextul general al operei;
- specificul textului ilustrat de interpretarea fragmentului: subiect, cuvinte cheie, argumentație, ierarhii ale valorilor umane, raportul dintre moral și util, procedee stilistice relevante și comentarea lor în construcția textului;
- exprimare coerentă, elegantă în limba română.

N.B.: **Comentariul se va centra pe valorificarea textului, neluându-se în considerare informații care nu decurg explicit din interpretarea mesajului acestuia.**

NOTĂ: Toate subiectele sunt obligatorii.

Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

Concurenții pot folosi dicționarul latin-român /latin – o limbă modernă

**OLIMPIADA DE LIMBI CLASICE
LIMBA LATINĂ
ETAPA JUDEȚEANĂ – 23 FEBRUARIE 2014
CLASA a XI-a**

**Barem de evaluare și notare
Soluții orientative**

Subiectul I (45 de puncte)

Traducere literară orientativă

Și deoarece legile haeduilor nu îngăduiau acelor care dețineau magistratura supremă să treacă granița, a hotărât să plece el însuși la haedui ca să nu dea impresia că aduce vreo știrbire legilor țării, și a chemat la el, la Deceția, tot senatul și doi vrășmași. Aproape tot tribul s-a adunat acolo.

Aflând că o mână de oameni se adunase în taină în alt loc și în alt moment decât ar fi trebuit, și îl alesese pe Cotus, că un frate proclamase ales pe celălalt frate, deși legile interziceau ca doi bărbați din aceeași familie, care erau în viață, să fie aleși magistrați și chiar să fie primiți în senat, Caesar a silit pe Cotus să depună puterea. A poruncit să o ia Convictolitavis, care fusese ales sub președinția preoților, potrivit obiceiului tribunului, și în timpul când nu funcționau magistrați.

(traducere - Janina Vilan Unguru)

Textul conține propoziții clar determinate între ele prin conjuncții, prin semne de punctuație.

Se vor acorda 40 de puncte pentru înțelegerea și redarea corectă, coerentă, logică a structurilor latinești.

5 puncte se vor acorda pentru redactarea armonioasă, elegantă în limba română.

Se vor depuncta cu câte 5 puncte greșelile grave de morfologie ori de sintaxă, greșeli care duc la neînțelegerea textului.

Se vor penaliza cu 1-1,5 puncte omisiunile unor cuvinte care altfel nuanțează sensul, ori pentru folosirea unor sensuri inadecvate contextului.

Se recomandă evitarea penalizării duble pentru același tip de greșeală. Nu se vor depuncta una-două greșeli minore care afectează un singur cuvânt sau sintagmă, decât în cazul departajării unor lucrări

Exprimările ilogice, neînțelegerea corectă a structurii unei fraze vor fi depunctate cu până la 10 puncte.

O traducere confuză și stângace nu va obține, în niciun caz, maximum de puncte, chiar dacă, literal, nu sunt sesizate greșeli efective de înțelegere a textului.

Subiectul II (45 de puncte)

Se recomandă evaluarea și notarea comentariului astfel:

2 puncte pentru recunoașterea autorului și a operei din care este extras fragmentul;

3 puncte pentru încadrarea fragmentului în contextul general al tratatului de filosofie morală *De officiis*;

30 puncte se vor acorda pentru interpretarea fragmentului: specificul filosofiei practice ciceroniene, temă, cuvinte cheie, argumentație, ierarhii ale valorilor umane, armonizarea interesului personal cu al comunității, raportul dintre moral și util, Cicero – continuator al filosofiei etice stoice; identificarea unor elemente stilistice relevante și comentarea rolului lor în construcția textului;

5 puncte se vor acorda pentru ilustrarea ideilor cu exemple;

5 puncte se vor acorda pentru redactarea clară, coerentă și elegantă în limba română.

Se vor penaliza cu 5 puncte greșelile de exprimare și de ortografie în limba română. Vor fi penalizate cu 1-5 puncte abuzul de citate, informații biografice și bibliografice, în dauna interpretării personale.

O lucrare de calitate, dar care nu face nicio referire la textul propus, va primi cel mult 20 de puncte.

Se acordă 10 puncte din oficiu.